

Lausunto Opetus- ja kulttuuriministeriön esityksestä laiksi Taiteen edistämiskeskuksesta.

On ymmärrettävää ja suorastaan toivottavaa että kulttuurihallintoa uudistetaan ja ajanmukaistetaan. Taidekenttä elää kiihtyvässä muutosprosessissa. Teknologian kehittymisen mukanaan tuomat uudet mahdollisuudet ja taidealoilla toimivien henkilöiden määrän lisääntyminen synnyttävät sekä uusia taidemuotoja että olemassa olevien taidemuotojen innovatiivisia yhdistelmiä. Taiteenalojen jako ei enää ole niin itsestään selvä kuin aikana jolloin nykyinen taidetoimikuntajärjestelmä on perustettu. Kilpailun kiihtyessä sisältöjen ohella muuttuvat myös taiteilijoiden toimintaedellytykset ja ansaintalogiikat. Kun lisäksi valtion hallinnossa on säästöpainetta, on taidehallinnonkin toimintamallien harmonisoiminen ja virtaviivaistaminen ilmeisen välttämätön toimenpide.

On ensiarvoisen tärkeätä, että hallinnonuudistusten yhteydessä kuullaan mahdollisimman laajasti henkilöitä joita uudistus koskee. Paras asiantuntemus työskentelyolosuhteiden ja toimintaedellytysten arviointiin on yleensä itse työn tekijöillä.

10.8. pidetyn kuulemistilaisuuden yhteydessä kävi varsin selväksi, että esityksessä on lukuisia kohtia jotka vaativat lisäselvityksiä. Merkittäviä kysymyksiä ovat mm. valtionhallinnon ja taidehallinnon erillisyyperiaate, taidetoimikuntien määrä ja koko, asiantuntevan vertaisarvioinnin merkitys tukipolitiikassa, alueellisten toimikuntien rooli sekä pitkäjänteisen taiteenalan edistämisen ja kehittämissuunnitelman laatiminen.

Voi olla, että taiteen kentän uudistumissykli tulevaisuudessa nopeutuu entisestään ja muutoksia valtion taidehallinnossa tarvitaan useammin. Vaikka tulevaisuuden ennustaminen onkin työlästä, on todennäköisempää, että järjestelmästä saadaan pitkäikäisempi ja toimivampi jos uudistukset pyritään tekemään huolellisesti eri osapuolien näkemykset huomioon ottaen.

Valmisteluprosessia on siis syytä jatkaa siitäkin huolimatta, että lakiesitys siirtyisi seuraavan eduskunnan päätettäväksi.

Ilkka Niemeläinen
säveltäjä
puheenjohtaja

FORUM ARTIS ry

Taiteilijajärjestöjen yhteistyöjärjestö
Konstnärorganisationernas samarbetsförening
The Joint Organization for Associations of Finnish Artists